

July 1986

วิกฤตศรัทธา เมื่อครูทากรุณธรรมเด็ก

มนตรี สินทวีชัย

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

สินทวีชัย, มนตรี (1986) "วิกฤตศรัทธา เมื่อครูทากรุณธรรมเด็ก," *Journal of Education Studies*: Vol. 15: Iss. 1, Article 11.

DOI: 10.58837/CHULA.EDUCU.15.1.11

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol15/iss1/11>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

บทวิพากษ์

วิกฤตศรัทธา เมื่อครุฑารุณกรรมเด็ก

มนตรี สันทวิชัย

กล่าวสำหรับภาวะการละเมิดสิทธิเด็กของไทยในปัจจุบัน เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่า เด็กไทยจำนวนมากมายทั้งหญิงและชายได้รับเคราะห์กรรม ที่เกิดจากการทารุณกรรมอย่างร้ายแรงยิ่งจากผู้ใหญ่ที่ไว้มนุชยธรรมในสังคม ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของการทารุณกรรมทางร่างกายที่ป่าเถื่อน ตลอดจนถึงการทารุณแล้วยังเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากเด็กอีกด้วย ปัญหาดังกล่าวกำลังรอการแก้ไขอย่างเร่งด่วนจากทุกฝ่าย

สถาบันที่จะช่วยปกป้องเด็กให้ปลอดภัยให้พ้นจากสภาพของการถูกทารุณกรรมคงหนีไม่พ้นสถาบันครอบครัว แต่ด้วยปัญหาเศรษฐกิจอันเลวร้ายที่มีบริบทตัวบิดามารดาเด็ก และปัญหาความยากจนที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขให้ได้ผลโดยเร็ว ในปัจจุบันนอกจากนั้นค่านิยมแห่งการนิยมวัตถุได้รับการขานรับอยู่ในจิตใจของ

บิดามารดาและเด็กแล้วความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ก็ยังคงถูกบดบังด้วยความเห็นแก่ตัวของคนอีกด้วย

จากสาเหตุดังกล่าวนี้จึงทำให้จิตใจของบิดามารดาในปัจจุบัน ถูกบีบคั้นเป็นอย่างยิ่ง สภาพแวดล้อมในครอบครัวของเด็กจึงไม่เอื้ออำนวยให้เด็กไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ยากจนเติบโตขึ้นมาในท่ามกลางความรักความเข้าใจความเอาใจใส่จากบิดามารดาอย่างที่เด็กควรจะได้รับ อีกทั้งเมื่อไปผสมผสานกับความเคยชินแต่ดั้งเดิมในการใช้อำนาจเลี้ยงดูบุตรของบิดามารดา จึงทำให้เด็กไทยเป็นจำนวนมากมายต้องมีสภาวะจิตที่เก็บกด ด้วยการถูกบังคับถูกลงโทษอย่างทารุณทั้งร่างกายและจิตใจ จนถึงขั้นรุนแรงหลายครั้งที่บิดามารดาได้ฆ่าบุตรของตนตายอย่างเลือดเย็น ด้วยสภาพเหล่านี้เด็กไทยจึงตกอยู่ในฐานะที่อันตรายยิ่ง เด็กต้องได้รับบาดเจ็บ ต้องเสียชีวิต

ต้องมีปัญหาทางอารมณ์ มีปัญหาทางพฤติกรรม มีอาการของโรคจิตโรคประสาทเพิ่มขึ้นทุกปี

ปัญหาเหล่านี้ครูทุกคนรวมถึงผู้บริหาร โรงเรียนคงตระหนักกันดี และจะหาทางออก ในการช่วยเหลือเด็กที่ตนสอน เด็กที่ตนปกครอง ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของครูและโรงเรียนอยู่แล้ว ดังนั้นขอขยายความหน้าที่ที่โดยสังเขป ดังนี้

หน้าที่ของครูหรือครูก็คือใคร

ความหมายและหน้าที่ของคำว่าครูนั้นเท่าที่ผ่านมามีผู้ทรงคุณวุฒิและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าครูหรืออาชีพครูไว้ แต่สรุปได้ตรงกันก็คือ ครูนั้นเป็นผู้มีความสำคัญได้รับการยกย่องและนับถือจากสังคม มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบอย่างใหญ่หลวง เป็นผู้มีความเปรียบพร้อมในการสอนศิษย์ให้เป็นคนที่สมบูรณ์ อบรมนักเรียนให้เป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติ อันจะเป็นพื้นฐานการพัฒนาชาติในอนาคต และวิญญานของครูข้อหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งดังที่ท่านพุทธทาสภิกขุเคยกล่าวเอาไว้ว่า “ครูต้องเป็นแสงสว่างนำทางให้เด็กได้พ้นทุกข์”

หน้าที่ของโรงเรียนที่แท้จริง

โรงเรียนมีหน้าที่โดยตรงให้เด็กได้พัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ฉะนั้น

โรงเรียนจะเป็นสถานที่ จะหล่อเลี้ยงสุขภาพทางกายและจิตใจของเด็กทุกคน นอกจากนั้นโรงเรียนจะต้องมีหน้าที่ป้องกันปัญหาความผิดปกติทางร่างกายและอารมณ์ให้เด็กด้วย

ภาพที่ปรากฏอยู่ของครูและโรงเรียนในปัจจุบัน

สำหรับจุดมุ่งหมายของโรงเรียนนั้นมีอยู่อย่างชัดเจน แต่ในทางปฏิบัติของโรงเรียนที่เป็นจริงนั้นสวนทางกันเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากโรงเรียนในปัจจุบันมักคำนึงถึงแต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าสิ่งอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งมากกว่าจิตใจและร่างกายของเด็ก โดยโรงเรียนจะมีระเบียบและใช้อำนาจบังคับเด็กให้อยู่ในระเบียบอย่างฟุ่มเฟือย จนเด็กไม่มีธรรมชาติแห่งตนเด็กต้องเปรียบเหมือนหุ่นยนต์มนุษย์สังคมในโรงเรียนให้ความสำคัญและยกย่องคนที่สอนหนังสือให้เด็กได้คะแนนดี มากกว่าครูที่แก้ปัญหาอารมณ์และพฤติกรรมของเด็กอย่างได้ผล

เด็กหลายคนต้องถูกไล่ออกจากโรงเรียน เพราะไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนที่บังคับตนได้ นี่คือวิถีแก้ปัญหาของโรงเรียนเรื่องความประพฤติของนักเรียนเพราะง่ายดีและไม่ต้องเหนื่อย

สำหรับภาพปรากฏที่เป็นอยู่ของครูปัจจุบัน ในขณะที่ครูจำนวนหนึ่งพยายามที่จะ

ช่วยเหลือในการแก้ปัญหาให้เด็กอย่างเห็นคุณค่า เห็นใจและน่าสรรเสริญ มีวิญญานแห่งความเป็นครูอย่างเต็มตัว แต่ก็มีครูจำนวนมากได้ละทิ้งวิญญานแห่งความเป็นครู เขารู้แต่ว่าตนเองมีหน้าที่ในการสอนหนังสือให้นักเรียนได้คะแนนดีในวิชาของตนเท่านั้น ไม่พยายามที่จะเข้าไปช่วยแก้ปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมให้เด็กอย่างเข้าใจ แม้บางครั้งจะพยายามแก้ปัญหาให้เด็กแต่กลับเป็นการเพิ่มปัญหาคือใช้อำนาจแก้ปัญหาเด็กเท่านั้น ซึ่งเด็กต้องถูกทารุณทางด้านจิตใจเด็กบางคนถูกตีถูกตบหรือมีการพัฒนาจากการตี การตบมาเป็นการใช้อำนาจแบบใหม่คือ การประจานเด็กอย่างเสียหายต่อหน้านักเรียน เช่นยืนขาเดียวหน้าชั้นเรียนทางแขนบนโต๊ะเอาป้ายแขวนคอเด็กเดินรอบโรงเรียน เป็นต้น

แต่สิ่งที่น่ากลัวมากในปัจจุบันนี้คือ ครูบางคนนอกจากจะไม่มีวิญญานแห่งความเป็นครูแล้ว เขายังแทบจะไม่มีค่าแห่งความเป็นมนุษย์อีกด้วย โดยทำร้ายทารุณเด็กหรือลูกศิษย์ของตนอย่างป่าเถื่อนยิ่ง ซึ่งศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก มูลนิธิเด็ก ขอยกตัวอย่างที่ผ่านมาให้พิจารณาสักส่วนหนึ่ง

กรณีเด็กถูกทำร้าย

เด็กหญิงวัย ๗ ขวบ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถูกครูประจำชั้นทำโทษโดยใช้ไม้หน้า

สามนิ้วตีศีรษะและหลังจนสภาพร่างกายบอบช้ำคือกระบอกตาเขียวทั้งสองข้าง โดยเฉพาะตาข้างขวาเขียวคล้ำ หน้าผากศีรษะโนบุด และบริเวณหลังมีรอยไม้ตีเป็นทางยาวเขียวช้ำด้วยสาเหตุที่เด็กถูกครูทำโทษคือ เด็กอ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ การลงโทษครั้งนี้ถูกทำโทษต่อหน้านักเรียนคนอื่นด้วย เหตุเกิดที่จังหวัดชัยภูมิ

เด็กหญิงวัย ๘ ขวบ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ได้ถูกครูสอนดนตรีใช้ขลุ่ยตีที่แขน ๑๒ ครั้ง นอกจากนั้นยังให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนเดียวกันจำนวน ๘๐ คน ใช้ขลุ่ยตีตั้งแต่หัวไหล่มาถึงข้อมือ เป็นเหตุให้แขนได้รับบาดเจ็บ เพียงสาเหตุที่ว่าเด็กลืมเอาขลุ่ยมาโรงเรียน เหตุเกิดที่จังหวัดเพชรบูรณ์

กรณีครูข่มขืนเด็กนักเรียน

เด็กนักเรียนหญิงอายุ ๑๒ ปี ถูกครูออกอุบายให้ไปหยิบไม้กวาดข้างห้องน้ำ แล้วจัดการนำเด็กเข้าไปในห้องน้ำ ต่อจากนั้นครูได้ทำการปลุกปล้ำข่มขืนกระทำชำเรา เสร็จแล้วครูยังขู่บังคับไม่ให้เด็กไปบอกใคร โดยให้เงินเด็ก ๒๐ บาท และสัญญาว่าจะให้คะแนนเกรดเอแก่เด็ก เหตุเกิดที่จังหวัดกระบี่

เด็กหญิงอายุ ๑๑ ปี กำลังนั่งดูทีวี อยู่บ้านเพื่อน ครูคนหนึ่งเมาสุราได้ออกอุบาย

โดยบอกเด็กว่า แม่เธอเมาเหล้าอยู่ที่บ้าน เด็กเชื่อจึงตามไปที่บ้าน ครูคนนั้นจึงปลุกปล้ำขึ้นใจ เหตุเกิดที่จังหวัดเชียงราย

ครูประจำชั้นเด็กนักเรียนชั้น ประถมปีที่ ๔ ได้สั่งให้นักเรียนในชั้นของตน สร้างซุ้มขึ้นมา ๒ ซุ้มอยู่ห่างกัน โดยบอกว่าเด็กชายจะสอนวิธีการช่วยคนถูกงูกัด ส่วนเด็กหญิงจะสอนวิธีช่วยคนตกน้ำ หลังจากนั้นได้ทำการข่มขืนและอนาจารเด็กหญิงรวมทั้งสิ้น ๖ คน และสั่งห้ามมิให้เด็กนำเรื่องไปบอกผู้ปกครองตน เหตุเกิดที่จังหวัดนครราชสีมา

การทารุณกรรมเด็ก โดยครูมีสาเหตุ วิวัฒนาการมาอย่างไร

๑. จากระบบโรงเรียน

ตั้งแต่โรงเรียนได้มาเป็นสถาบันหลักในการสั่งสอนอบรมเด็ก เพื่อป้อนเข้าสู่สังคมแทนวัดแต่ดั้งเดิมแล้ว ความล้มเหลวก็เริ่มขึ้นมาด้วยระบบทุนนิยมที่ต้องการจะผลิตสิ่งต่าง ๆ ตอบสนองสังคม โรงเรียนจึงมีหน้าที่ผลิตด้วย แต่เป็นการผลิตคนุษย์ตามหลักสูตรที่ลอกเลียนมาจากฝรั่ง โรงเรียนต้องการผลิตเด็กที่เรียนเก่งให้แข่งขันกันเรียนต่อในชั้นสูง เพื่อรองรับเทคโนโลยีที่วิวัฒนาการขึ้นมาเรื่อย ๆ และพยายามกันเด็กที่คิดว่าเรียนสูงไม่ได้ออกไปนอก

ระบบการศึกษา โดยการใช้วิธีสอบแข่งขันเพื่อคัดเลือกให้เรียนต่อ

สิ่งเหล่านี้เป็น ตัวกระตุ้นที่ทำให้จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของโรงเรียนและครู ถูกบดบัง เพราะต้องให้ความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กเป็นสิ่งแรก ปัญหาด้านอารมณ์ของเด็กถูกมองข้าม เด็กจึงต้องถูกบังคับให้แข่งขันกันเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาล ตามความประสงค์ของโรงเรียนและครู

เมื่อเด็กมีความต้องการตามธรรมชาติ ไม่อยากแข่งขัน เด็กอาจถูกประณามภายหลัง เด็กจึงต้องมีความรู้สึกผิดหวัง เจ็บปวด กลายเป็นเด็กโง่ เด็กค้อ เด็กไม่สนใจการเรียน เด็กเหลือขอ (ตามความรู้สึกของครู) บางครั้งเขามีปัญหาทางพฤติกรรมที่แสดงออกมาไม่ถูกตามประสงค์ของครู จะทำให้เขาอาจถูกลงโทษประณาม จนถึงการทารุณกรรมในที่สุด

๒. ปัญหาจากตัวครู

ในสภาพการเลี้ยงดูบุตรในครอบครัวของสังคมไทย มักนิยมการเลี้ยงดูบุตรแบบการใช้อำนาจบังคับอบรมสั่งสอน ฉะนั้นจึงมีการลงโทษเด็กอย่างรุนแรง ตัวครูเองจำนวนมากในสมัยเด็ก ๆ ก็ได้รับการเลี้ยงดูมาแบบนี้เช่นเดียวกัน ดังถ้อยคำที่กล่าวมาจนถึงปัจจุบันคือ

“รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” ความรุนแรงและการถูกบังคับขู่เข็ญดังกล่าวของบิดามารดา อีกทั้งการได้รับการใช้อำนาจจากโรงเรียนดังกล่าวไว้ข้อ ๑ จึงทำให้ได้รับการปลุกฝังเข้าไปในจิตสำนึกของครูบางคนในวัยเด็ก เพื่อรอวันที่จะระบายออกมากับผู้มีอำนาจค้ำยันกว่าตน

เมื่อตัวครูต้องมาเจอกับสภาพของสังคมปัจจุบันที่สภาพแวดล้อมมากกว่าดี ครูจำนวนมากลุ่มหลงอบายมุขต่าง ๆ ทั้งได้เห็นความรุนแรงจากเหตุการณ์จริงและสื่อมวลชนได้พบกับสื่อลามกที่กลาดเกลื่อน จดจำลงไป ในจิตใจโดยอาจจะนำมาใช้ต่อไป

อีกทั้งครูบางคนต้องมาเจอกับสภาพปัญหาเศรษฐกิจของตนเอง ปัญหาครอบครัว ปัญหาจากการทำงาน และไม่ได้รับการช่วยเหลือจากคนในสังคมเพราะอยู่กินแบบตัวใครตัวมัน ครูเป็นจำนวนมากจึงละทิ้งวิชาจิตวิทยา การแก้ปัญหาเด็กตั้งแต่ออกจากสถาบันการผลิตครู จึงไม่เป็นที่สงสัยเลยว่าเคราะห์กรรมที่เด็กอาจจะได้รับจนถึงขั้นรุนแรงและน่าสมเพชจากการระบายออกมาของครูตามสาเหตุดังกล่าวข้างต้น

สิ่งเหล่านี้พอจะชี้ให้เห็นวิกฤตการณ์อันน่าสะพรึงกลัวของเด็ก ที่จะถูกทารุณกรรมทั้งร่างกายและจิตใจ เด็กจะถูกทำร้ายทารุณจาก

ครูจะต้องมีแนวโน้มสูงขึ้น สภาวะทางจิตของเด็กเป็นจำนวนมากจะไม่ปกติ อีกทั้งเมื่อเด็กเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่เขาจะมีคุณภาพเป็นเช่นไร เด็กจำนวนหนึ่งเมื่อเขาเติบโตขึ้นก็ต้องมีอาชีพเป็นครูอยู่กับเด็ก ปัญหาก็คงจะเพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ ไม่มีทางที่จะสิ้นสุดได้

ทางออกแห่งปัญหาที่รวัน แก่ใจและต้องจริงใจทุกฝ่าย

๑. รัฐบาลควรจะใช้กลไกทุกอย่างที่มีในการรณรงค์ ให้ประชาชนรับรู้การเล็งดูบุตรแนวใหม่ที่ใช้ความรักความเข้าใจเด็กแทนการลงโทษอย่างรุนแรง อีกทั้งน่าจะสอดแทรกเข้าไปช่วยเหลือคุ้มครองเด็กในครอบครัวที่มีปัญหาอย่างทั่วถึงเสียที

๒. ควบคุมสื่อลามกและสื่อที่แสดงออกถึงความรุนแรงต่าง ๆ ให้ลดน้อยลงไปโดยเร็ว เพื่อมิให้เกิดการเลียนแบบทั้งเด็กและผู้ใหญ่ โดยเฉพาะครูอาจจะได้รับการปลุกฝัง อันเป็นสาเหตุแห่งปัญหาข้อหนึ่งดังกล่าวข้างต้น สิ่งเหล่านี้พอจะทำได้ในท่ามกลางสังคมเศรษฐกิจปัจจุบันที่ยากจะแก้ไขได้แล้ว

๓. สถาบันผลิตครูต่าง ๆ ควรจะเน้นคุณภาพของครูที่จะบอบออกไปส่งสอนอบรมเด็ก ควรจะมีการฝึกปฏิบัติจิตวิทยา ในการแก้ปัญหาให้เด็กให้มากกว่าเวลาในการเรียนท่องจำใน

หนังสือ และมีการประเมินผลที่เป็นมาตรฐานจริง อีกทั้งน่าที่จะลดจำนวนการผลิตครูลงไปพอเพียงกับงานที่จะรองรับเท่านั้น โดยเน้นคุณภาพเป็นหลัก

๔. โรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียนควรมีคตินโยบายช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม นอกจากนั้นควรจะช่วยสังเกตร่องรอยแห่งการถูกรุ้ทำร้ายทารุณที่เด็กมีและหาทางออกให้เด็กอย่างจริงจัง แทนการให้ความสำคัญแต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กอย่างเดียว พยายามที่จะเปิดโปงความผิดของครูที่ทำร้ายทารุณเด็ก ให้ได้รับโทษทั้งทางวินัยหรือทางกฎหมาย โดยไม่ควรมีการปิดบังซ่อนเร้นให้มีการดำเนินการ ปล่อยให้เด็กได้พบกับครูที่ทำร้ายตนเองอยู่ทุกวัน และควรที่จะมีการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างครูเกี่ยวกับปัญหาของเด็ก มิใช่ว่าผู้บริหารจะใช้อำนาจแต่อย่างเดียว

๕. กระทรวงศึกษาธิการควรหันมาตระหนักถึงปัญหาเด็กปัจจุบันเพื่อช่วยเหลือเด็กและหาวิธีการลงโทษผู้บริหารโรงเรียนที่

พยายามปิดบังความผิดของครูที่ทำทารุณกรรมเด็กอย่างรุนแรงและรวดเร็ว เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่ผู้บริหารโรงเรียนอื่นๆ มิใช่ว่าคิดเป็นเรื่องเล็กน้อยแล้วให้ปัญหาหนักเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทุกวัน ๆ

บทสรุป

สำหรับปัญหาการทารุณกรรมเด็กโดยครูนั้น ถึงเวลาแล้วที่สังคมโดยเฉพาะผู้มีหน้าที่ในการแก้ปัญหาเด็กโดยตรง ควรที่จะหาทางแก้ปัญหาและป้องกันแก้ไข

อนาคตของสังคมไทยในอนาคตจะเป็นเช่นไร เมื่อสถาบันและบุคคลคือโรงเรียนและครูที่น่าจะเป็นสิ่งที่ส่งเสริมเด็กไปสู่แนวทางอนาคตที่สดใส กลับทำร้ายหรือสร้างปัญหาให้กับเด็กเสียเอง

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาดังกล่าว ถ้าได้รับการขานรับจากหน่วยงานที่รับผิดชอบกันบ้าง นอกจากจะทำให้ปัญหานี้คลี่คลายลงแล้ว เราเชื่อว่าจะทำให้การละเมิดสิทธิเด็กด้านอื่นๆ ลดน้อยลงไปด้วย